

Σπάνια περίπτωση μονήρους εγκεφαλικής μετάστασης από αδеноκαρκίνωμα του προστάτη αδένα

Ντασκαγιάννης Δ 1, Μιχαηλίδης Κ 2, Γεωργίου Μ 1, Γαλάζη Μ 1, Βασιλείου Β 1, Βόμβας Δ 1
(1) Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου , (2) Ιστοπαθολογικό εργαστήριο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι απομακρυσμένες μεταστάσεις από αδеноκαρκίνωμα του προστάτη αφορούν συνήθως οστικές , πνευμονικές και λεμφαδενικές εντοπίσεις. Οι μεταστάσεις του κεντρικού νευρικού συστήματος είναι εξαιρετικά σπάνιες και εμφανίζονται σε λιγότερο του 1% των περιπτώσεων μεταστατικού καρκίνου του προστάτη. Αναφέρουμε μια ασυνήθιστη περίπτωση μονήρους εγκεφαλικής μετάστασης από αδеноκαρκίνωμα του προστάτη που επιβεβαιώθηκε ιστολογικά σε άνδρα 84 με performance status 0.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Κατά την ιστολογική εξέταση παρατηρείται διήθηση νευρογλοίας από κακήθες αδеноκαρκίνωμα το οποίο εμφανίζει θηλώδεις και κυρίως ηθμοειδείς αδενικούς σχηματισμούς που επενδύονται από κυβοειδές πολύστιβο ή υψηλό κυλινδρικό ψευδοπολύστιβο επιθήλιο. Ιδιαίτερα στις θέσεις όπου διατηρείται η θηλώδης μορφολογία, δίδεται η εντύπωση της παρουσίας αγγειοσυνδετικών αξόνων. Τα νεοπλασματικά κύτταρα παρουσιάζουν αμφίφιλο κυτταρόπλασμα, ενώ οι πυρήνες είναι ευμεγέθεις, φυσαλιδώδεις με ικανό πλειομορφισμό και πολλαπλά ευδιάκριτα πυρήνια. Συνυπάρχουν άφθονες μιτώσεις (45/10 HPF) ορισμένες από τις οποίες με άτυπους χαρακτήρες. Δεν ανευρέθηκαν περιοχές νέκρωσης. Κατά τον ανοσοϊστοχημικό έλεγχο τα νεοπλασματικά κύτταρα εμφανίζουν διάχυτα έντονη έκφραση έναντι των δεικτών NKX3.1 και PSA, ενώ όλοι οι νευροενδοκρινικοί δείκτες απέβησαν αρνητικοί Synaptophysin, Chromogranin, INSM1. Ο δείκτης κυτταρικού πολλαπλασιασμού ανέρχεται σε 70% στους νεοπλασματικούς πυρήνες. Βάσει των μορφολογικών χαρακτηριστικών και του ανοσοφαινότυπου, τίθεται η διάγνωση της μεταστατικής διήθηση εγκεφαλικής ουσίας από πορογενές αδеноκαρκίνωμα προστάτη αδένα. Μετά από συζήτηση στα πλαίσια πολυθεματικής ομάδας συστήθηκε συμπλήρωση του ελέγχου σταδιοποίησης με PSMA PET/CT. Επί αποκλεισμού άλλων εντοπίσεων το θεραπευτικό πλάνο που συστήθηκε είναι συμπληρωματική ακτινοβολία της κοίτης της μεταστασεκτομής στον εγκέφαλο με SRS με το ενδεχόμενο προσθήκης ADT/ARTA.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εμφάνιση εγκεφαλικών μεταστάσεων από πρωτοπαθές καρκίνωμα του προστάτη αδένα είναι αρκετά σπάνια. Συνήθως παρατηρείται σε πολυθεραπευμένους ασθενείς στα πλαίσια αλλαγής της φυσικής πορείας της νόσου. Συνήθως σε πολυθεραπευμένους ασθενείς με οστικές μεταστάσεις μπορεί να δούμε εντοπίσεις με ιστό μαλακών μορίων στα οστά του κρανίου που δημιουργούν πιεστικά φαινόμενα στο εγκεφαλικό παρέγχυμα. Επί υποψίας 2παθούς εγκεφαλικής εντόπισης από αδеноκαρκίνωμα του προστάτη κρίνεται αναγκαία η ιστολογική ταυτοποίηση της πριν από οποιαδήποτε θεραπευτική προσέγγιση.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

Ο ασθενής διαγνώσθηκε πριν 14 έτη, σε ηλικία 70 ετών, με υψηλού κινδύνου αδеноκαρκίνωμα του προστάτη. Αντιμετωπίστηκε με ριζική ακτινοθεραπεία και LHRH αγωνιστές για χρονικό διάστημα τριών ετών, με αποτέλεσμα να παρουσιάσει πλήρη μακροχρόνια βιοχημική ύφεση. Πρόσφατα παρουσιάστηκε με νευρολογική συμπτωματολογία. Η διερεύνηση που ακολούθησε με απεικονιστικό έλεγχο εγκεφάλου ανέδειξε μονήρη εγκεφαλική βλάβη διαστάσεων 3 εκ. αριστερά κροταφικά ενώ ο υπόλοιπος έλεγχος σταδιοποίησης με ΑΤ Θ-Κ-Π και σπινθηρογράφημα οστών ήταν αρνητικός για περαιτέρω εντοπίσεις. Το PSA στην παρούσα χρονική περίοδο ήταν 0,62ng/ml. Διενεργήθηκε αριστερή κρανιοτομή και εξαίρεση της βλάβης.

CONTACT

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΟΜΒΑΣ
ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Email: dimitrios.vomvas@bococ.org.cy
Phone: +35722847408
Website: www.bococ.org.cy

Figure 1. Προεγχειρητική αξονική τομογραφία εγκεφάλου.

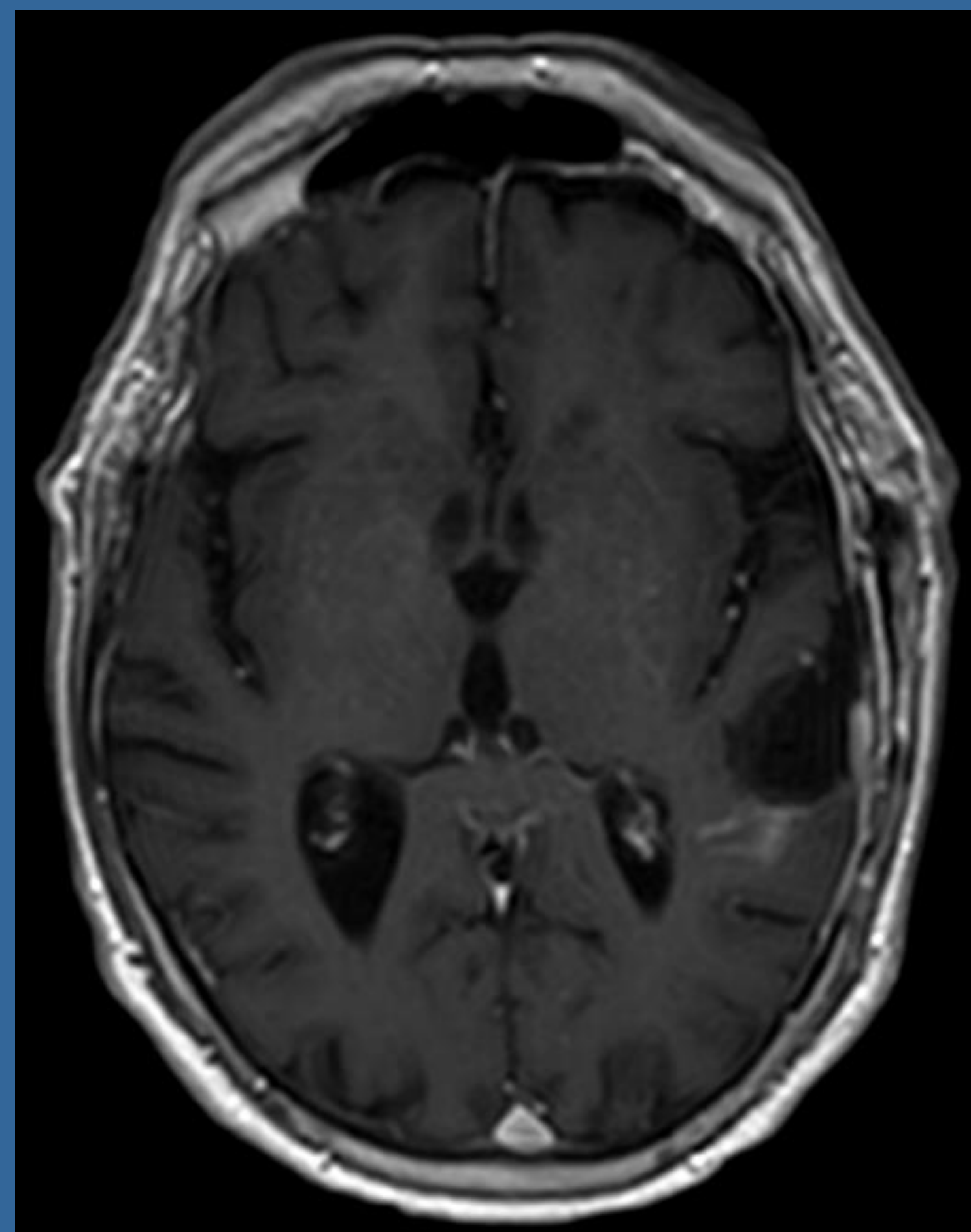

Figure 2. Μετεγχειρητική μαγνητική τομογραφία εγκεφάλου.

Figure 3. PSMA PET

REFERENCES

1. Mirmoeeni S., Azari Jafari A., Shah M., Salemi F., Hashemi S.Z., Seifi A. The clinical, diagnostic, therapeutic, and prognostic characteristics of brain metastases in prostate cancer: a systematic review. *Prostate Cancer*. 2022;**2022**
2. Barakat T., Agarwal A., McDonald R., Ganesh V., Vuong S., Borean M., et al. Solitary brain metastasis from prostate cancer: a case report. *Ann. Palliat. Med*. 2016;**5**(3):227–232.
3. Vasques A., Lagarto M., Pinto M., Ferreira F., Martins A. The successful treatment of a case of prostate cancer with brain metastasis at diagnosis. *Cureus*. 2023;**15**(September 2019):15–18.
4. Al-Salihi M.M., Al-Jebur M.S., Lozada-Martinez I.D., Rahman M.M., Rahman S. Brain metastasis from prostate cancer: a review of the literature with an illustrative case. *Int. J. Surg. Open [Internet]* 2021;**37** doi: 10.1016/j.ijso.2021.100419.